

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

БАНКІВСЬКА ЗВІТНІСТЬ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання розрахунково-графічної роботи
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 07 – Управління та адміністрування
спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа, страхування
та фондовий ринок
усіх форм навчання

Затверджено
на засіданні *кафедри фінансів,
банківської справи та страхування*
Протокол №3 від 29.01.2024 р.

Чернігів 2024

Банківська звітність. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 – Управління та адміністрування спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок усіх форм навчання / Укл.: Садчикова І.В. – Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2024 – 28 с.

Укладачі: **Садчикова Ірина Володимирівна**, кандидат економічних наук, доцент

Відповідальний за випуск: **Дубина М.В.**, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, доктор економічних наук, професор

Рецензент: **Шишкіна О.В.**, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ, СТРУКТУРИ ТА ОБСЯГУ РОБОТИ.	6
2 ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ РОЗРАХУНКОВО- ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ.....	8
3 ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ.....	9
4 МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ.....	10
4.1 Загальні положення.....	10
4.2 Аналіз балансу комерційного банку.....	11
4.3 Аналіз доходів, витрат та чистий прибуток.....	13
4.3.1 Аналіз доходів комерційного банку.....	13
4.3.2 Аналіз витрат комерційного банку.....	14
4.3.3 Аналіз прибутковості комерційного банку.....	15
4.3.4 Аналіз ефективності діяльності комерційного банку.....	17
5 ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	19
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	20
Додаток А – Приклад складання змісту розрахунково-графічної роботи....	23
Додаток Б – Форми вхідних даних для виконання розрахунково-графічної роботи.....	24
Додаток В – Формати аналітичних таблиць розрахунково-графічної роботи	27
Додаток Г – Умовні позначення, що використані в розрахунках.....	27
Додаток Д – Форма титульного аркуша розрахунково-графічної роботи.....	28

ВСТУП

Метою вивчення навчальної дисципліни «*Банківська звітність*» є надання студентам базових знань про зміст, структуру, порядок складання і використання фінансової, статистичної та податкової звітності банків.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти (ЗВО) має набути або розширити наступні загальні (ЗКх) та спеціальні (фахові (СКх) компетентності передбачені освітньою програмою:

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК13. Здатність здійснювати банківські та страхові операції

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- оволодіння методикою і технікою складання основних звітних форм;
- вивчення змісту основних форм звітності і порядку формування основних показників звітності;
- вивчення порядку подання, розгляду та затвердження звітних форм.

Під час вивчення дисципліни ЗВО має досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання (ПРН), передбачені освітньою програмою:

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР26. Уміти здійснювати банківські та страхові операції.

У підсумку ЗВО повинні

знати:

- теоретичні основи складання та надання основних форм фінансової, статистичної, податкової та управлінської звітності;
- законодавчу та нормативну базу, що регламентує процес складання та надання звітності банківськими установами;

вміти:

- вчасно готувати та якісно перевіряти джерела для складання фінансових, податкових, статистичних та спеціальних звітів;
- складати звіт про фінансові результати діяльності банку;
- визначати операційний дохід банку, прибуток до і після оподаткування;
- визначати чистий прибуток банку;
- застосовувати на практиці методику і техніку складання балансу;
- застосовувати на практиці методику і техніку заповнення форми «Звіт про рух грошових коштів» за прямим і непрямим методом складання;
- застосовувати на практиці методику і техніку заповнення форми «Звіт про власний капітал»;

– визначати показники в розрізі передбачених формою «Звіт про власний капітал» статей;

– застосовувати на практиці методику і техніку складання консолідованої фінансової звітності за методом повної консолідації та методом участі в капіталі.

За економічною сутністю, звітність комерційного банку являє собою узагальнену та відповідним чином структуровану інформацію про результати діяльності банку. Звітність банку можна визначити як систему форм фінансової, статистичної, управлінської та податкової звітності, що розкривають інформацію банку, яка може використовуватися різними групами користувачів для: вивчення фінансового стану банку, аналізу банківських операцій для забезпечення ефективного банківського нагляду, складання платіжного балансу та грошово-кредитної статистики, одержання інформації про господарські операції банку, забезпечення інформаційної основи для прийняття управлінських рішень, відображення порядку розрахунку податків та контролю податкових органів за правильністю їх розрахунку. Таким чином, звітність банку є інформаційною основою прийняття різноманітних економічних та управлінських рішень клієнтами та контрагентами банку, що обумовлює актуальність цієї дисципліни

Логічним продовженням вивчення дисципліни є виконання розрахункової роботи на тему *«Аналіз фінансового стану комерційного банку на основі використання фінансової звітності»*, яка покликана поглибити теоретичні і практичні знання, набуті студентами при вивченні курсу, навчити самостійно узагальнювати та викладати матеріал, користуватись інформаційними джерелами, законодавчими та нормативними актами, статистичним матеріалом, періодичними виданнями.

Дані вказівки призначені для надання методичної допомоги здобувачам спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» усіх форм навчання при виконанні розрахункової роботи. Вони містять загальні вимоги до змісту, структури й обсягу роботи, порядок її оформлення та захисту, теоретичні відомості та рекомендації до виконання розрахунково-аналітичної частини розрахункової роботи, а також перелік рекомендованої літератури.

1 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ, СТРУКТУРИ ТА ОБСЯГУ РОБОТИ

Розрахунково-графічна робота (РГР) на тему «Аналіз фінансового стану комерційного банку на основі використання фінансової звітності» виконується студентами самостійно на матеріалах реально діючого банку. Інформаційною базою для виконання РР є фінансова звітність комерційного банку на кінець дня 31 грудня за два останні роки за наступними формами [15, 17]: звіт про фінансовий стан (баланс) банку за IV квартал, звіт про прибутки і збитки за IV квартал, примітка «Окремі показники діяльності банку за IV квартал».

Варіанти вхідних даних та об'єкт досліджень узгоджуються з викладачем.

За структурою РГР має містити: титульну сторінку, зміст, вступ, теоретичний, аналітичний та проектний розділи, висновки, список літератури, додатки.

Титульна сторінка містить інформацію про вид роботи, найменування теми з назвою об'єкта досліджень, дані про виконавця та викладача.

Зміст роботи має вказувати на всі розділи і підрозділи роботи з відповідною нумерацією сторінок. Приклад складання змісту РГР наведено в Додатку А.

У *вступі* обґрунтовується актуальність теми РР та важливість її виконання, визначається мета, завдання, предмет та об'єкт досліджень, наводиться послідовність розгляду матеріалу, зазначаються основні інформаційні джерела, підходи та методи, що будуть використані в роботі.

У *першому розділі* приводиться загальна характеристика банку (коли і де був створений, основні напрямки діяльності, продукти, результати SWOT-аналізу і т.д.)

У *другому розділі* роботи має містити аналіз діяльності банку за такими статтями: аналіз динаміки і структури активів, аналіз динаміки і структури пасивів, доходи, витрати та чистий прибуток.

Обов'язкові елементи аналізу та рекомендації щодо його виконання наведені в третьому розділі даних методичних вказівок. Підставою для аналізу є звітні дані об'єкта досліджень, які збираються студентом самостійно, у тому числі, з використанням електронних інформаційних джерел.

У *третьому розділі* розрахункової роботи за результатами проведеного аналізу необхідно надати загальну характеристику діяльності банку з виділенням конкретних проблем та мінусів в його роботі та навести ґрунтовні висновки за даним аналізу банку. Також запропонувати ряд заходів для покращення фінансового стану банків.

У *висновках* надається стисле резюме про результати виконання завдань РР з обов'язковим викладенням власної думки та баченням проблем у розвитку об'єкта досліджень і можливостей їх усунення.

Список літератури має містити не менше 20 найменувань, в ньому бажана присутність інших інформаційних джерел, крім наведених в даних методичних вказівках.

В *додатки* обов'язково вносяться форми фінансової звітності, інші таблиці з фактичним матеріалом та статистичними даними, на які мають бути посилання в тексті роботи.

Загальний обсяг розрахункової роботи (без додатків і літератури) має складати не більше 25-30 сторінок машинописного тексту, з них: вступ – 2 сторінки, перший розділ – 5-7 сторінок, другий – 10-12 сторінок, третій – 5-7 сторінок, висновки – 2-3 сторінки.

Розрахункова робота має представляти єдине ціле, всі її розділи повинні бути органічно пов'язаними між собою та підпорядкованими основній меті, завданням і спрямованості теми.

2 ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ

РГР оформляється згідно з вимогами Державного стандарту. Робота виконується українською мовою на стандартних аркушах формату А4. Текст друкується за допомогою комп'ютера у форматі MS Word (шрифт – Times New Roman Cyr -14, інтервал – 1,0).

При використанні матеріалу з літературних джерел в тексті роботи необхідно робити відповідні посилання, вказуючи джерело за номером у списку літератури в квадратних дужках, наприклад, [3].

Таблиці, діаграми, графіки та інші наведені в роботі ілюстрації повинні мати заголовок, одиниці виміру, окрему нумерацію. Номер ілюстративного матеріалу подвійний, перша цифра означає номер розділу роботи, друга, після крапки – номер таблиці або рисунку в межах розділу (окремо для кожного виду матеріалу). Таблиці або графічний матеріал, крім назви, обов'язково супроводжується словами «Таблиця» або «Рисунок» відповідно, після яких проставляється номер.

Якщо таблиця має багато рядків і виходить за межі сторінки, таблицю поділяють на частини і переносять на наступну сторінку з надписом «Продовження таблиці – » і зазначенням номера таблиці. Якщо кількість стовпчиків таблиці не дозволяє розташувати її на сторінці звичайним чином (книжковим), таблицю можна надрукувати альбомним форматом або зменшеним шрифтом.

На всі ілюстрації в тексті роботи мають бути посилання. Таблиці та рисунки слід розташовувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці.

Всі сторінки роботи, крім титульної і завдання, повинні бути пронумеровані. Перед подачею на перевірку роботу необхідно скріпити.

Готова розрахункова робота в електронному вигляді, у визначений термін повинна бути завантажена в систему дистанційного навчання MOODLE у спеціально відведено вікно у форматі РР_ПІБ студента.doc(x) або РР_ПІБ студента.pdf.

Захист розрахункової роботи студентом відбувається у визначений лектором термін курсу «Банківська звітність» або викладачем, що проводить у даній групі практичні заняття.

3 ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ

Важливим елементом успішного засвоєння дисципліни та здобуття навичок, які передбачені освітньою програмою бакалавра, є виконання розрахунково-графічної роботи. Головна мета – поглибити аналітичні знання зі складання та оприлюднення звітності банку. Завдання до РГР видається викладачем на початку семестру. Теоретичною основою для виконання РГР є навчальна література, курс лекцій та практичних занять. Особлива увага питанню роботи над РР приділяється під час консультацій, у тому числі, – дистанційних. На передостанньому тижні семестру студент здає РГР роботу викладачеві на перевірку.

Таблиця 3.1 – Форми контролю та оцінювання виконання РГР

Вид роботи	Форма контролю	Кількість балів
Проведення аналітичної роботи (1 завдання)	1. Правильність проведення розрахунків	0....4
	2. Повнота аналізу та правильність висновків за результатами аналізу	0....4
<i>Всього за цей вид роботи</i>		8 балів
Оформлення РГР	1. Відповідність оформлення вимогам	0....1
	2. Своєчасність виконання	0....3
<i>Всього за цей вид роботи</i>		4 бали
Разом		0.....12

Після перевірки роботи студент може ознайомитись з оцінкою в Moodle.

Також розрахункова робота повинна бути виконана з дотриманням всіх норм та правил академічної доброчесності. Політика дотримання академічної доброчесності ґрунтується на «Кодексі академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка», погодженого вченою радою НУ «Чернігівська політехніка» (протокол № 6 від 31.08.2020 р.) та введеного в дію наказом ректора НУ «Чернігівська політехніка» від 31.08.2020 р. №26.

4 МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

4.1 Загальні положення

Фінансовий стан комерційного банку – це узагальнена, динамічна характеристика, оцінювання якої вимагає інтегрованого підходу та застосування методик комплексного аналізу з використанням широкого кола взаємопов'язаних показників.

Огляд існуючих на практиці методик аналізу банківської діяльності свідчить про те, що на сьогодні єдиної системи показників, яка б в узагальненому вигляді характеризувала фінансовий стан комерційного банку, не існує. Найбільш формалізованими інструментами діагностики фінансового стану банку вважаються рейтингові методики (система CAMELS, методики В.С. Кромонава, Кредитімпексбанку, Оргбанку, Коммерсантъ-Daily та ін.), за допомогою яких можна оцінити надійність установи шляхом розрахунку її рейтингу за встановленими правилами [11, 12, 13].

Такі методики досить прості і зручні в застосуванні, але мають деякі обмеження. Вони не є вичерпними щодо повноти оціночних показників (наприклад, відкрита методика В.С. Кромонава містить усього шість показників) або можуть мати конфіденційний характер та застосовуватися лише наглядними органами (методика CAMELS).

На практиці для ефективного управління банком бажано мати більш універсальну та деталізовану методику аналізу фінансового стану банку з широким переліком оціночних показників та врахуванням особливостей діяльності установи. Тому банки для внутрішнього користування самостійно розробляють методики, виходячи з власного досвіду, кваліфікації персоналу та досягнень світової та вітчизняної банківської науки і практики.

Більшість таких методик ґрунтується на класичному підході до аналізу фінансового стану підприємств інших сфер діяльності і включає чотири групи показників, що дають можливість комплексно оцінити фінансовий стан банку – показники фінансової стійкості, ліквідності, ділової активності та ефективності діяльності установи.

Горизонтальний аналіз дає можливість дослідити динаміку розвитку банку в цілому та виявити тенденції зміни окремих показників, статей чи їх груп у складі банківської звітності. В основу такого аналізу покладено розрахунок ланцюгових чи базисних характеристик, серед яких абсолютний приріст (або відхилення) і темп приросту.

Вертикальний аналіз використовують з метою вивчення складу і структури активів і зобов'язань банку, доходів і витрат, прибутку, власного капіталу та інших структурних елементів банківської діяльності. Вертикальному аналізу можна піддати практично будь-яку фінансову звітність. В його основу покладені розрахунки відносних величин, що характеризують

питому вагу (у відсотках) того чи іншого показника в загальному підсумку однорідних з ним показників за економічним змістом.

4.2 Аналіз балансу комерційного банку

Оскільки фінансовий стан комерційного банку в значній мірі залежить від джерел надходження і напрямків вкладення банківських ресурсів, оцінку фінансового стану банку прийнято розпочинати з аналізу балансового звіту.

Метою аналізу балансу банку є, з одного боку, оцінка раціональності фактичної структури активів і пасивів з погляду забезпечення прибутковості та стабільності роботи банку, а з іншого – визначення шляхів оптимізації структури банківських ресурсів та напрямків їх ефективного розміщення.

Інформаційною основою проведення аналізу є дані квартального балансового звіту комерційного банку на кінець дня 31 грудня за 2 останні роки за наведеною формою (табл. Б.1, додаток Б) у національній валюті.

Вертикальний та горизонтальний аналіз балансу банку здійснюється одночасно за активами та пасивами у форматі аналітичної таблиці

Таблиця 4.1 – Формат аналітичної таблиці для аналізу балансу банку

Статті балансу	Звітний період		Попередній період		Темпи приросту	
	сума	%	сума	%	абс.	%
1	2	3	4	5	6	7
АКТИВИ						
...	...	...	...	...	...	...
Усього активів		100		100		
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
...	...	...	...	...	...	...
Усього зобов'язань						
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ						
...	...	...	...	...	...	...
Усього власного капіталу						
Усього зобов'язань та власного капіталу		100		100		

У процесі проведення *горизонтального аналізу* необхідно:

- дослідити динаміку активів і пасивів у цілому та визначити, за рахунок яких статей відбулися зміни в обсягах банківських операцій;
- дослідити динаміку кожної зі статей активів і пасивів та визначити характер їх зміни;
- виявити чинники (внутрішні і зовнішні), що призвели до змін у динаміці найбільш суттєвих статей балансу;
- зробити висновки про тенденції та загальну стратегію розвитку банку.

З метою наочності результати горизонтального аналізу можна оформити у вигляді стовпчикових діаграм, попередньо згрупувавши статті балансу за економічним змістом (грошові кошти, кредитний портфель, портфель цінних паперів, основні засоби, власний капітал, зобов'язання та ін.).

У процесі проведення *вертикального аналізу* необхідно:

- дослідити структуру активів банку та зробити висновки про зміни в напрямках вкладень банківських ресурсів;
- дослідити структуру пасивів банку та зробити висновки про зміну джерел фінансування банку;
- виявити чинники (внутрішні і зовнішні), що призвели до змін у структурі балансу банку;
- зробити висновки про можливі наслідки та вплив структурних змін у балансі на результати подальшої діяльності банку.

Результати вертикального аналізу бажано, крім табличного, подати у графічному вигляді у формі секторних діаграм за групами статей балансу.

Остаточні висновки та узагальнення щодо раціональності структури активів і пасивів банківського балансу слід зробити, відмітивши негативні і позитивні ознаки в діяльності банку.

Найбільш типовими ознаками негативного характеру, на які рекомендується звернути увагу в структурі балансу, є:

- валюта балансу або окремі статті активів, що приносять дохід, мають тенденцію до зниження. Банк призупиняє діяльність, тому що має фінансові проблеми або не бачить перспектив свого розвитку;

- валюта балансу або окремі статті активів, що приносять дохід, зростають темпами, що не перевищують темпи інфляції. Банк або «молодий», або неспроможний реально нарощувати обсяги операцій, що приносять прибуток;

- деякі статті активів мають нульове значення (або відсутні). Банк відмовляється від проведення відповідних активних операцій та втрачає можливість отримувати додаткові доходи і диверсифікувати ризики;

- висока питома вага грошових коштів та їх еквівалентів в структурі активів (більш 20%) і має тенденції до зростання. Банк втрачає можливість розміщувати значну частину коштів у дохідні активи та отримувати прибуток;

- стаття «Кредити та заборгованість клієнтів» має тенденції до зростання і ці темпи перевищують темпи зростання валюти балансу. Якщо питома вага кредитного портфеля в загальних активах перевищує 70%, це свідчить про агресивну кредитну політику банку та низький рівень диверсифікації активів;

- стаття «Основні засоби та нематеріальні активи» має тенденції до зростання та її питома вага в структурі активів значна (більш 10%). Це вказує на високий рівень матеріально-технічного забезпечення банку, що є певним захистом від інфляційних ризиків, однак свідчить про відповідне збільшення неробочих активів;

- стаття «Інші активи» має тенденції до зростання та її питома вага в структурі активів значна (більш 3%). Це одна з найбільш негативних ознак в структурі балансу, адже свідчить про наявність неділових («мертвих») активів;

- темпи приросту за окремими статтями активів, що приносять дохід, значно перевищують темпи приросту валюти балансу (більше ніж на 20%). З одного боку, банк підвищує ділову активність та ефективність діяльності, а з

іншого, концентрує ризики та не звертає увагу на диверсифікацію своїх операцій;

– темпи приросту вкладень в основні засоби перевищують темпи приросту валюти балансу. Якщо цю тенденцію не буде зупинено, структура активів банку може погіршитися і перетворитися на неефективну. Така політика може бути виправданою, якщо банк розширює мережу філій чи відділень, або підвищує рівень технічного забезпечення у зв'язку, наприклад, із запровадженням банківських продуктів інноваційного характеру;

– валюта балансу або окремі статті пасивів мають тенденцію до зниження. Банк згортає діяльність, тому що має фінансові проблеми, або не бачить напрямків розміщення ресурсів;

– валюта балансу або окремі статті пасивів зростають темпами, що не перевищують темпи інфляції. Банк неспроможний реально нарощувати ресурсну базу;

– окремі статті пасивів мають нульове значення (або відсутні). Банк неспроможний використовувати всі можливі джерела залучення коштів;

– темпи приросту за окремими групами статей пасивів набагато перевищують темпи приросту валюти балансу (більше ніж на 20%). Банк веде не дуже зважену і збалансовану політику щодо формування ресурсної бази, особливо якщо дисбаланс спостерігається в частині запозичення коштів;

– питома вага запозичених коштів в структурі зобов'язань вища ніж залучених. Банк має нестабільну ресурсну базу.

Підсумовуючи результати аналізу балансу банку слід виокремити найбільш вагомі ознаки структурних пропорцій (диспропорцій) в активах і пасивах.

4.3 Аналіз доходів, витрат та чистий прибуток

Аналіз доходів і витрат здійснюється на основі даних форми 2 фінансової звітності.

4.3.1 Аналіз доходів комерційного банку

Для зручності проведення аналізу доцільно побудувати аналітичну таблицю (табл. 4.2).

Таблиця 4.2 – Формат аналітичної таблиці для аналізу доходів банку

Показники	Попередній рік		Звітний рік		Відхилення	
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	абс.	%
1	2	3	4	5	6	7
1. Процентні доходи, у т.ч.						
- від кредитів наданих						
- від коштів, розміщених у банках						
- від цінних паперів						
2. Комісійні доходи, у т.ч.						
- від операцій з банками						

Продовження таблиці 4.2

1	2	3	4	5	6	7
- від операцій з клієнтами						
3. Чистий торговельний дохід, у т.ч.						
- від операцій з іноземною валютою						
- від операцій з цінними паперами						
4. Інші операційні доходи						
5. Непередбачені доходи						
6. Разом доходів		100		100		

На основі табл. 4.2 проаналізувати динаміку та постатейну структуру доходів і зробити висновки стосовно основних джерел формування доходів.

Також необхідно провести коефіцієнтний аналіз дохідності банку, зіставити тенденції в доходах з тенденціями в активах і на підставі визначених показників зробити висновки щодо зростання або зниження дохідності банку. Результати розрахунків занести у табл. 4.3

Таблиця 4.3 – Коефіцієнтний аналіз дохідності банку

Показники	Попередній рік		Звітний рік		Відхилення	
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	абсолютне	%
1. Активи, у т.ч.		100		100		
1.1 дохідні (ділові) активи						
2. Доходи, у т.ч.		100		100		
2.1 процентні						
2.2 непроцентні						
3. Дохідність активів (2/1)						
4. Дохідність ділових активів (2/1.1)						
5. Співвідношення процентних доходів і сукупних активів (2.1/1)						
6. Співвідношення процентних доходів і ділових активів (2.1/1.1)						
7. Співвідношення непроцентних доходів і сукупних активів (2.2/1)						

4.3.2 Аналіз витрат комерційного банку

На основі даних про витрати здійснити загальний аналіз виконання банком фінансового плану за витратами і зробити висновки щодо структури витрат та дотримання планових показників. Результати оформити у вигляді табл. 4.4 та зробити відповідні висновки.

Таблиця 4.4 – Аналіз виконання плану витрат банку

Показники	Попередній рік		Звітний рік		Відхилення	
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	абсолютне	%
1. Процентні витрати						
2. Непроцентні витрати						
3. Разом витрат		100		100		

Після проведення аналізу виконання плану витрат банку провести коефіцієнтний аналіз витрат банку, зіставити тенденції в витратах з тенденціями в доходах і на підставі визначених відносних показників зробити висновки щодо дієздатності банку. Результати представити у вигляді таблиці 4.5.

Таблиця 4.5 – Коефіцієнтний аналіз дієздатності банку

Показники	Попередній рік		Звітний рік		Відхилення	
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	абс.	%
1. Витрати, у т.ч.		100		100		
- процентні						
- непроцентні						
2. Доходи, у т.ч.		100		100		
- процентні						
- непроцентні						
3. Активи, у т.ч.		100		100		
- дохідні (ділові) активи						
4. Співвідношення витрат і активів						
5. Співвідношення процентних витрат і активів						
6. Співвідношення непроцентних витрат і активів						
7. Співвідношення витрат і ділових активів						
8. Коефіцієнт дієздатності банку ($\leq 0,95$)						

Коефіцієнт дієздатності банку - оцінює стабільність діяльності банку, ефективність інтегрованого управління активами і пасивами з точки зору прибутковості. Не повинен перевищувати 0,95, а збільшення його до 1,0 і вище свідчить про те, що банк стає збитковим.

4.3.3 Аналіз прибутковості комерційного банку

За даними Звіту про прибуток та збиток виконати необхідні розрахунки (за структурою Звіту), проаналізувати динаміку прибутку комерційного банку та зробити відповідні висновки. В табл.4.6 переносяться всі статті, що є у формі 2 конкретного комерційного банку.

Таблиця 4.6 – Аналіз прибутку комерційного банку, тис.грн. (структура орієнтовна)

Показники	Звітний рік	Попередній рік	Відхилення	
			абс.	%
1. Чистий процентний дохід				
1.1 Процентні доходи				
1.2 Процентні витрати				
2. Чистий комісійний дохід				
2.1 Комісійні доходи				
2.2 Комісійні витрати				
3. Результат від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку				
4. Результат від операцій з хеджування				
5. Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах				
6. Результат від торгівлі іноземною валютою				
7. Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова				
8. Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова				
9. Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості				
10. Результат від переоцінки іноземної валюти				
11. Резерв під заборгованість за кредитами				
12. Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж				
13. Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж				
14. Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення				
15. Резерви за зобов'язаннями				
16. Інші операційні доходи				
17. Доходи/(витрати) від дострокового погашення заборгованості				
18. Адміністративні та інші операційні витрати				
19. Дохід від участі в капіталі				
20. Прибуток/(збиток) до оподаткування				
21. Витрати на податок на прибуток				
22. Прибуток/(збиток) після оподаткування				
23. Чистий прибуток/(збиток) від продажу довгострокових активів, призначених для продажу				
24. Чистий прибуток/(збиток)				

Після розрахунків зробити висновки про прибутковість діяльності банку та виділити основні показники, які вплинули на результати його діяльності.

4.3.4 Аналіз ефективності діяльності комерційного банку

Поглибити висновки про фінансовий стан банку та раціональність структури активів і пасивів балансу можна лише оцінивши спроможність установи створювати прибуток, управляти ризиками та підвищувати ефективність своєї діяльності. Найбільш суттєвими показниками, що відображають рівень ефективності діяльності банку, досконалість його фінансової політики, професіоналізм та злагодженість у роботі менеджерів є показники, наведені в таблиці 4.7.

Розраховані показники необхідно звести до аналітичної таблиці В.2 (додаток В), прокоментувати, виходячи з економічного змісту і ваги показників, дослідити динаміку їх зміни та оцінити ефективність діяльності банку, розрахувавши суму набраних балів.

Інформаційною основою виконання аналізу ефективності діяльності банку є дані квартального балансу в національній валюті та звіту про фінансові результати за наведеною формою (табл. Б.1, Б.2, додаток Б та розшифровка показників табл. Г.1 додаток Г).

Таблиця 4.7 – Коефіцієнтний аналіз ефективності діяльності банку

№	Показник	Формула
1	Загальний рівень прибутковості	$K_{зрп} = \frac{Пд}{Дх}$
2	Окупність витрат доходами	$K_{овд} = \frac{Дх}{Вт}$
3	Рентабельність капіталу	$ROE = \frac{ЧП}{ВК}$
4	Рентабельність активів	$ROA = \frac{РА}{100}$
5	Чиста процентна маржа	$ЧПМ = \frac{Дх\% - Вт\%}{Ад}$
6	Спред (розрив відсоткового прибутку)	$Спред = \frac{Дх\%}{Ап} - \frac{Вт\%}{Пп}$
7	Чиста непроцентна маржа («тягар» банку)	$ЧНМ = \frac{Дхн - Втн}{Ад}$
8	Коефіцієнт резервування кредитних утрат	$K_{крп} = \frac{РезК}{Вт}$

Найбільш узагальнюючими показниками, що свідчать про ефективність діяльності банку, є загальний рівень прибутковості та окупність витрат

доходами, бо тільки доходи і витрати формують прибуток. Ці показники вказують, наскільки структура активів і пасивів, доходів і витрат, що склалася, забезпечує отримання необхідного рівня прибутку. Однак різке зростання в динаміці показника *окупності витрат доходами* (особливо якщо воно значно перевищує темпи нарощення активних операцій) може свідчити про надмірний інтерес банку до високодохідних, але високоризикованих операцій.

Рентабельність власного капіталу (ROE) банку показує, скільки чистого прибутку припадає на 1 гривню капіталу, тобто характеризує економічну віддачу капіталу та ефективність його використання. У світовій практиці *ROE* є важливим показником ефективності діяльності банку, особливо з точки зору акціонерів, адже він приблизно вимірює рівень прибутковості інвестованого ними капіталу.

Показник *рентабельності активів (ROA)* свідчить про ефективність роботи менеджерів банку та їх спроможність забезпечувати прибуткову діяльність банківської установи. Даний показник відображає внутрішню політику банку, професіоналізм його менеджерів, які підтримують оптимальну структуру активів і пасивів з погляду доходів і витрат. Тому у світовій практиці багато спеціалістів вважають даний показник (*ROA*) найкращим показником для оцінювання ефективності роботи менеджерів банку.

Чиста процентна маржа, спред і чиста непроцентна маржа є показниками як прибутковості, так і ефективності контролю банку за дохідними активами і залученими ресурсами. Вони показують, наскільки успішно менеджери і співробітники банку забезпечують випереджаючі темпи зростання доходів, перш за все процентів за банківськими кредитами та інвестиціями, а також комісії за послуги, відносно темпів зростання витрат, в основному виплат за депозитами та зовнішніми кредитами, довгостроковими залученнями та іншими зобов'язаннями.

Чиста процентна маржа, як відносна різниця між процентними доходами і процентними витратами, показує ефект, який отримали управлінці від розміщення в дохідні активи ресурсів, залучених банком з різних джерел. Ця різниця є, як правило, основою надходжень і підтримки ліквідності, платою за ризики по кредитних, інвестиційних та інших активних операціях.

Іншим традиційним показником виміру прибутковості банку є *спред*. За допомогою спреда оцінюється, наскільки успішно банк виконує функцію посередника між вкладниками і позичальниками та наскільки гострою є конкуренція на ринку, що обслуговується банком. Посилення конкуренції призводить до скорочення різниці між середніми доходами на активи і середніми виплатами на зобов'язання.

Чиста непроцентна маржа банку показує співвідношення між непроцентними доходами і понесеними непроцентними витратами на заробітну плату, ремонт і технічне обслуговування банківського обладнання, витратами на формування резервів під банківські ризики та інші. У більшості банків непроцентна маржа є від'ємною. Непокрита різниця складає «тягар» банку, який він постійно несе. Щоб скоротити цю різницю і полегшити «тягар» банкам

необхідно збільшувати непроцентні доходи і знижувати свої накладні витрати, оскільки решта нестачі покривається процентними доходами.

Коефіцієнт резервування кредитних утрат вказує на вагу сформованих банком резервів під кредитні ризики в загальних витратах. Велике (від'ємне) значення показника свідчить про низьку якість кредитного портфеля, малоефективну систему управління ризиками та втрачені банком можливості щодо підвищення прибутковості діяльності. Найкращим показником, який може дійсно полегшити «тягар» банку, вважається його додатне значення (коли чисельник у формулі додатний). Це вказує на оздоровлення кредитного портфеля, на повністю сформовані резерви під кредитні ризики та можливість збільшувати доходи банку за рахунок вивільнення цих резервів.

5 ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

В *третьому розділі* РГР за підсумками проведеного аналізу необхідно більш детально охарактеризувати фінансовий стан комерційного банку (структуру балансу, фінансову стійкість, ділову активність, ліквідність, ефективність діяльності), особливо підкресливши слабкі місця та можливі причини і чинники, що вплинули на такий стан.

Далі, на підставі результатів аналізу кожної зі складових фінансового стану банку, необхідно визначити коло фінансово-економічних показників, які мають критичні значення, та запропонувати конкретні заходи щодо їх покращення. Серед рекомендацій щодо подальшої діяльності банку бажано навести пропозиції інноваційного характеру (впровадження нових банківських продуктів, новітніх технологій, сучасних програм обслуговування клієнтів та інше).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Правила бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України, : затверджені Постановою Правління НБУ від 27.02.18 р., № 17. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017500-18>
2. Прибуток на акцію : міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 33 (МСБО 33).URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_064
3. Про банки та банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р., № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
4. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні : Постанова Правління НБУ від 28.08.2001 р., № 368. – URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>
5. Положення про організацію бухгалтерського обліку, бухгалтерського контролю під час здійснення операційної діяльності в банках України : положення, затверджене Постановою Правління НБУ від 04.07.18 р., № 75. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0075500-18>
6. Про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України : інструкція, затверджена Постановою Правління НБУ від 24.11.2011 р., № 373. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1288-11>
7. Правила організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України, затверджені Постановою Правління НБУ від 13.11.2018 № 120. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0120500-18#Text>
8. Методичні рекомендації щодо організації процесу формування управлінської звітності в банках України, затверджені Постановою Правління НБУ № 324 від 06.09.2007 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0324500-07#Text>
9. Методичні рекомендації щодо порядку складання приміток до фінансової звітності банків України, затверджені Постановою НБУ № 965 від 29.12.2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0965500-15>
10. Вплив змін валютних курсів : міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 21 (МСБО 21). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_022
11. Операційні сегменти : міжнародний стандарт фінансової звітності 8 (МСФЗ 8). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_k53
12. Про встановлення лімітів відкритої валютної позиції банку: Постанова Правління НБУ від 22.06.2011 р., № 205. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0205500-11>.
13. Про Національний банк України: Закон України від 5 жовтня 2000 року, № 2017-III.:URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>.
14. Про деякі питання регулювання грошово-кредитного ринку: Постанова Правління НБУ 12.02.2015 р., № 104. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0104500-15>

- 15 Про порядок формування та зберігання обов'язкових резервів банками України та філіями іноземних банків в Україні : положення, затверджене Постановою Правління НБУ від 11.12.2014 р, № 806. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0806500-14>.
- 16 Про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: положення, затверджене Постановою Правління НБУ від 30.06.2016 р., № 351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>
- 17 Barbara Casu. Introduction To Banking. 2022.

Допоміжна

1. Банківська система України в умовах турбулентності фінансового ринку: теорія, методологія, практика [Текст] : монографія / І. І. Благун ; ДВНЗ «Прикарпат. держ. ун-т ім. Василя Стефаника». - Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарп. нац. ун-т ім. Василя Стефаника», 2020. - 363 с.
2. Марич М. Г. Оцінка фінансової стійкості комерційних банків України на сучасному етапі розвитку / М. Г. Марич, А. В. Марич // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Випуск 17. URL: <http://global-national.in.ua/archive/17-2017/142.pdf>
3. Побережна, Н. М. (2018). Консолідована фінансова звітність банків України: нормативно-методологічні особливості складання. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/36350/1/vestnik_KhPI_2018_15_Poberezhna_Konsolidovana.pdf
4. Разборська О.О, Левченко І.А. Особливості застосування фінансової звітності банківськими установами України за МСФЗ. Фінанси. Облік. Банки. 2018. №1 (23). С. 163-169.
5. Шендригоренко, М. Т., Шендригоренко, М. Т., Шевченко, Л. Я., Шевченко, Л. Я., Лядська, В. В., & Лядская, В. В. (2020). Фінансова звітність банківських установ як основний елемент бухгалтерського обліку. Економіка. Фінанси. Право, (11/1), 38-40.
6. Шумкова, В. І., & Шумкова, В. І. (2018). Фінансова звітність комерційного банку як комунікаційний інструмент просування банківських послуг. URL: <http://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/6876/1/Шумкова%20В.І.%20Фінансова%20звітність.pdf>
7. Buechel, S., Junker, S., Schlaak, T., Michelsen, C., & Hahn, U. (2019). A time series analysis of emotional loading in central bank statements. arXiv preprint arXiv:1911.11522.
8. Griguta, V. M., Gerber, L., Slater-Petty, H., Crocket, K., & Fry, J. (2021). Automated data processing of bank statements for cash balance forecasting. In Intelligent Computing (pp. 49-64). Springer, Cham.

Інформаційні ресурси

1. Система дистанційного навчання «MOODLE». URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=3411>
2. Верховна Рада України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. Банківське законодавство та регуляторна діяльність URL: https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65247&cat_id=36580
4. Міністерство фінансів України URL: <http://www.minfm.gov.ua>
5. Кабінет Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
6. Газета «Все про бухгалтерський облік» URL: <http://www.vobu.com.ua>
7. Газета «Урядовий кур'єр» URL: <http://www.ukurier.gov.ua/>
8. Журнал «Вісник НБУ» URL: <https://journal.bank.gov.ua/>
9. Міністерство фінансів України <http://www.minfm.gov.ua>
10. Нормативні акти України - законодавство для практиків URL: <http://www.nau.kiev.ua>
11. Офіційний вісник України URL: <http://www.gdo.kiev.ua>
12. Інтернет-ресурс «Все про банки України» URL: www.uabanker.net
13. Інтернет-ресурс позабіржової фондової торгової системи URL: www.pfts.kiev.ua
14. Інтернет-ресурс Асоціації українських банків URL: www.aub.com.ua
15. Основні показники діяльності банків України. URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807
16. Дані фінансової звітності банків України. URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=6407
17. Статистика URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65162

Додаток А – Приклад складання змісту розрахунково-графічної роботи

ВСТУП

1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ ..(назву банку)

1.1 Історія створення комерційного банку

1.2 Організаційна структура комерційного банку

1.3 Дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища комерційного банку

2 ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

2.1 Аналіз балансу комерційного банку

2.2 Аналіз доходів комерційного банку

2.3 Аналіз витрат комерційного банку

2.4 Аналіз прибутковості комерційного банку

2.5 Аналіз ефективності діяльності банку

3 ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ БАНКУ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

1. Додаток Б – Форми вхідних даних для виконання розрахунково-графічної роботи

Таблиця Б.1 – Звіт про фінансовий стан (баланс) банку за IV квартал

Рядо к	Назва статті	Звітний період	Попередній період
1	2	3	4
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та їх еквіваленти		
2	Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку		
3	Торгові цінні папери		
4	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		
5	Кошти в інших банках		
6	Резерви під знецінення коштів в інших банках		
7	Кредити та заборгованість клієнтів, у т.ч.:		
8	кредити та заборгованість юридичних осіб, у т.ч.:		
9	в іноземній валюті		
10	резерви під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів		
11	кредити та заборгованість фізичних осіб, у т.ч.:		
12	в іноземній валюті		
13	резерви під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів		
14	Цінні папери в портфелі банку на продаж, у т.ч.:		
15	резерви під знецінення ЦП у портфелі банку на продаж		
16	Цінні папери в портфелі банку до погашення, у т.ч.:		
17	резерви під знецінення ЦП у портфелі банку до погашення		
18	Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії		
19	Інвестиційна нерухомість		
20	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		
21	Відстрочений податковий актив		
22	Основні засоби та нематеріальні активи		
23	Інші фінансові активи, у т.ч.:		
24	резерви під інші фінансові активи		
25	Інші активи, у т.ч.:		
26	резерви під інші активи		
27	Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття		
28	Усього активів, у т.ч.:		
29	в іноземній валюті		
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
30	Кошти банків, у т.ч.:		
31	в іноземній валюті		
32	Кошти клієнтів, у т.ч.:		
33	кошти юридичних осіб, у т.ч.:		
34	в іноземній валюті		
35	кошти юридичних осіб на вимогу, у т.ч.:		
36	в іноземній валюті		
37	кошти фізичних осіб, у т.ч.:		
38	в іноземній валюті		
39	кошти фізичних осіб на вимогу, у т.ч.:		
40	в іноземній валюті		

Продовження таблиці Б.1

1	2	3	4
41	Боргові цінні папери, емітовані банком, у т.ч.:		
42	в іноземній валюті		
43	Інші залучені кошти		
44	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток		
45	Відстрочені податкові зобов'язання		
46	Резерви за зобов'язаннями		
47	Інші фінансові зобов'язання		
48	Інші зобов'язання		
49	Субординований борг		
50	Зобов'язання групи вибуття		
51	Усього зобов'язань, у т.ч.:		
52	в іноземній валюті		
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
53	Статутний капітал		
54	Емісійні різниці		
55	Незарєєстровані внески до статутного капіталу		
56	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		
57	Резервні та інші фонди банку		
58	Резерви переоцінки		
59	Усього власного капіталу		
60	Усього зобов'язань та власного капіталу		

Таблиця Б.2 – Звіт про прибутки і збитки за IV квартал

тис. грн.

Рядо к	Назва статті	За поточний квартал	
		звітний період	попередній період
1	2	3	4
1	Процентні доходи		
2	Процентні витрати		
3	Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)		
4	Комісійні доходи		
5	Комісійні витрати		
6	Результат від операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку		
7	Результат від операцій з хеджування справедливої вартості		
8	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах		
9	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж		
10	Результат від операцій з іноземною валютою		
11	Результат від переоцінки іноземної валюти		
12	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		
13	Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		
14	Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		
15	Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках		

Продовження таблиці Б.2

1	2	3	4
16	Відрахування до резерву під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів		
17	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж		
18	Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення		
19	Відрахування до резервів за зобов'язаннями		
20	Інші операційні доходи		
21	Адміністративні та інші операційні витрати		
22	Частка в прибутку/(збитку) асоційованих компаній		
23	Прибуток/(збиток) до оподаткування		
24	Витрати на податок на прибуток		
25	Прибуток/(збиток) від діяльності, що триває		
26	Прибуток/(збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		
27	Прибуток/(збиток)		

Таблиця Б.3 – Окремі показники діяльності банку за IV квартал

Рядо к	Назва статті	Звітний період	Попередній період
1	2	3	4
1	Регулятивний капітал банку, тис.грн.		
2	Достатність (адекватність) регулятивного капіталу, %		
3	Співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів, %		
4	Поточна ліквідність, %		
5	Максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента, %		
6	Великі кредитні ризики, %		
7	Максимальний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру, %		
8	Максимальний сукупний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам, %		
9	Рентабельність активів, %		

1. Додаток В – Формати аналітичних таблиць розрахунково-графічної роботи

Таблиця В.2 – Формат аналітичної таблиці для коефіцієнтного аналізу

Показник	Формула	Звітний період		Попередній період		Темпи приросту, %
		значення		значення		
1	2	3		4		5
...	...	...		...		... (знач.)

Додаток Г – Умовні позначення, що використані в розрахунках

Таблиця Г.1 – Дані для розрахунку показників

№ зп	Умовне познач.	Назва показника (статті, групи статей)	(Інформаційне джерело) формула для розрахунку
1	<i>РК</i>	Регулятивний капітал банку	(Б.3) р.1 (фактичні дані)
2	<i>НІ</i>	Мінімальний розмір <i>РК</i>	(Б.3) р.1 (норматив)
3	<i>АРК</i>	Адекватність регулятивного капіталу	(Б.3) р.2 (фактичні дані)
4	<i>РКА</i>	Відношення <i>РК</i> до сукупних активів	(Б.3) р.3 (фактичні дані)
5	<i>ВБ</i>	Валюта балансу	(Б.1) р.28 або р.60
6	<i>ВК</i>	Власний капітал банку	(Б.1) р.59
7	<i>Зоб</i>	Зобов'язання банку	(Б.1) р.51
8	<i>Д</i>	Кошти клієнтів (депозити)	(Б.1) р.32
9	<i>Дз</i>	Кошти на вимогу (депозити до запитання)	(Б.1) р.35 + р.39
10	<i>Дс</i>	Строкові депозити	<i>Д – Дз</i>
11	<i>КБз</i>	Кошти банків	(Б.1) р.30
12	<i>Пп</i>	Підпроцентні пасиви	(Б.1) р.30 + р.33 + р.37 + р.41 + р.43
13	<i>СК</i>	Статутний капітал банку	(Б.1) р.53
14	<i>Авл</i>	Високоліквідні активи	(Б.1) р.1 + р.2 + р.4
15	<i>КП</i>	Кредитний портфель	(Б.1) р.5 + р.7 – р.6 – р.10 – р.13
16	<i>ІП</i>	Інвестиційний портфель	(Б.1) р.14 + р.16 + р.18 + р.19 – – р.15 – р.17
17	<i>Ап</i>	Продуктивні активи	<i>КП + ІП</i>
18	<i>Ак</i>	Основні засоби та нематеріальні активи	(Б.1) р.22
19	<i>Ад</i>	Ділові активи	(Б.1) р.28 – р.25 – р.27 + р.26
20	<i>РезА</i>	Резерви під знецінення активів	(Б.1) р.6 + р.10 + р.13 + р.15 + + р.17 + р.24 + р.26
21	<i>Лпот</i>	Поточна ліквідність	(Б.3) р.4 (фактичні дані)
22	<i>Дх</i>	Доходи банку	(Б.2) р.1 + р.4 + (р.6 + ... + р.22 для значень > 0)
23	<i>Вт</i>	Витрати банку	(Б.2) р.2 + р.5 + (р.6 + ... + + р.22 для значень < 0)
24	<i>Пд</i>	Прибуток (збиток) до оподаткування	(Б.2) р.23
25	<i>ЧП</i>	Чистий прибуток (збиток)	(Б.2) р.27
26	<i>РА</i>	Рентабельність активів	(Б.3) р.9 (фактичні дані)
27	<i>Дх%</i>	Процентні доходи	(Б.2) р.1
28	<i>Вт%</i>	Процентні витрати	(Б.2) р.2
29	<i>Дхн</i>	Непроцентні доходи	<i>Дх – Дх%</i>
30	<i>Втн</i>	Непроцентні витрати	<i>Вт – Вт%</i>
31	<i>РезК</i>	Резерв під заборгованість за кредитами	(Б.2) р.15

1. Додаток Д – Приклад титульного аркуша розрахунково-графічної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Навчально-науковий інститут економіки
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНА РОБОТА

з дисципліни:

Банківська звітність

На тему: «Аналіз фінансового стану комерційного банку (*вказати назву банку*)
на основі використання фінансової звітності»

Виконав

студент групи _____
(група)

_____
(підпис)

_____
(ПІБ студента)

Перевірив

_____
(посада викладача)

_____
(підпис)

_____
(ПІБ викладача)

Чернігів, 20__